

Tilrettelagte dagaktivitetstilbud for personer med demens

Elin H. Aarø Strandli

Fagkonsulent /MSc sykepleier

Nasjonalt kompetansetjeneste for aldring og helse

Nordland 05. november 2018

Aldring og helse

Nasjonalt kompetansetjeneste

Nasjonalt faglig retningslinje om demens

- ◆ Utviklet av Helsedirektoratet
- ◆ Lansert på Demensdagene desember 2017
- ◆ Tilgjengelig på
  - ◆ www.helsedirektoratet.no
  - ◆ www.magicapp.org
- ◆ Sentrale temaer
  - ◆ Personsentrert omsorg
  - ◆ Utredning og diagnostikk
  - ◆ Miljørettede tiltak
  - ◆ Legemidler
  - ◆ Lindrende behandling
  - ◆ Pårørende

Plansjer: Hilde Heimli og Jørgen Wagle, 2018

I demensretningslinjen gir Helsedirektoratet blant annet anbefalinger om at:

- Personer med kognitiv svikt og mistanke om demens skal gis tilbud om demensutredning.
- Kommunen bør etablere ordninger for å sikre utredning og oppfølging av personer med demens.
- Personer med demens bør aktivt tilbys oppfølging etter at en demensdiagnose er satt.
- Tiltak og aktiviteter som iverksettes, skal være tilpasset personens behov og ta hensyn til interesser og ressurser etter prinsippene om personsentrert omsorg og behandling.
- Pårørende til personer med demens bør tilbys oppfølging som tar høyde for deres situasjon og deres reaksjoner i en livssituasjon som kan oppleves krevende.
- Behandling med legemidler mot demenssymptomer bør som hovedregel skje i kombinasjon med miljømessige og/eller psykososiale tiltak og aktiviteter.

Kilde: Helsedirektoratets nettside,

<https://helsedirektoratet.no/nyheter/ny-retningslinje-om-demens-god-diagnostikk-og-behandling>

Norske studier

- ❖ Effekter og kostnader ved tilrettelagte dagaktivitetstilbud for personer med demens – en 24 måneders kontrollert studie
  - ❖ Effects and costs of a day care centre program, designed for people with dementia - a 24 month controlled study (ECOD, 2013 - 2017)
- ❖ Demensomsorg på gård
  - ❖ Farm-based day care services for people with dementia: quality development through interdisciplinary collaboration (2016-2019)
  - ❖ <http://demensomsorgpagard.no/>

Litteraturhenvisning

Dagtilbud og virkning på pårørende

- Tretteteig, Vatne & Rokstad (2015). The influence of day care centres for people with dementia on family caregivers: an integrative review of the literature. *Aging & mental Health* 20(5); 450-62
- Strandli E., Skovdahl K., Kirkevold Ø., & Ormstad H. (2016). Inn på tunet – et helsefremmende tilbud. En studie om ektefellers opplevelse med dagaktivitetstilbud for personer med demens. *Tidsskrift for omsorgsforskning*, 2(3); 202-211.
- Tretteteig, S., Vatne, s. & Rokstad, A.M.M. (2017). The influence of day care centres designed for people with dementia on family caregivers – a qualitative study. *BMC Geriatrics* 17(5).
- Tretteteig, S. (2017). *The impact of day care designed for persons with dementia on their family caregivers*. Faculty of medicine, University of Oslo. (Kan lånes eller kjøpes via Nasjonal kompetansetjeneste for Aldring og helse).

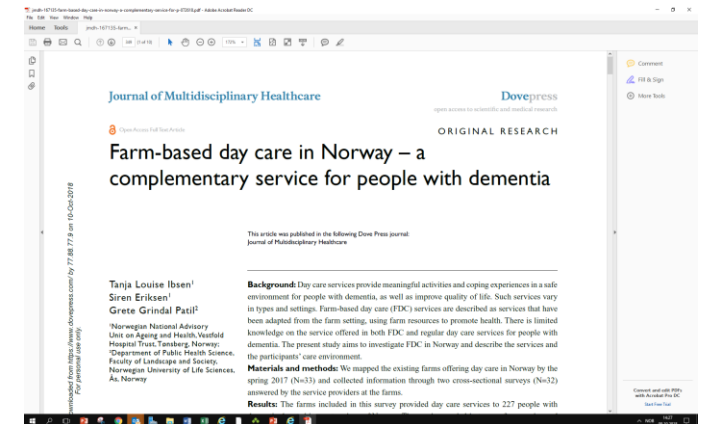
Personer med demens sine opplevelser med dagtilbud

- Strandenæs, M.G., Lund, A., & Rokstad A.M.M. (2017). Experiences of attending day care services designed for people with dementia – a qualitative study with individual interviews. *Aging & Mental Health*, 1-9.
- Rokstad, A.M.M., Engedal, K., Kirkevold, Ø., Benth, J.S., Barca, M.L., Selbæk, G. (2017) The association between attending specialized day care centers and the quality of life of people with dementia. *International Psychogeriatrics* 29(4); 627-636

Litteraturhenvisning forts.

Demensomsorg på gård (DPG)

- Ibsen, T L., Eriksen, S., Patil, G. (2018). Farm-based day care in Norway – a complementary service for people with dementia. *Journal of Multidisciplinary Healthcare*. - ISSN 1178-2390

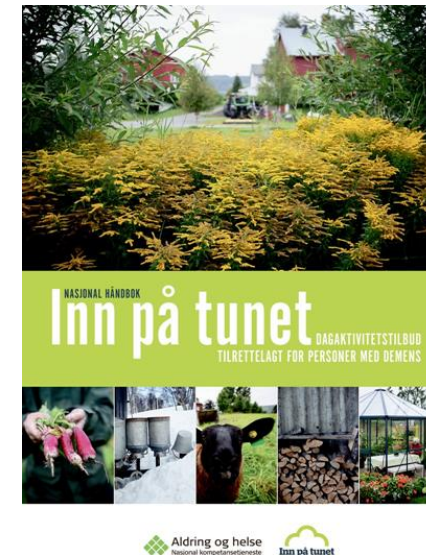

Litteraturhenvisning forts.

Tidlig intervensjon og forebygging

- de Boer, B., et.al. (2017). Green care farms as innovative nursing homes, promoting activities and social interaction for people with demetia. *Journal of American Medical Directors Assosiation* 18 (1); 40-45
- Vandepitte, S., et.al. (2016). Effectiveness of respite care in supporting informal caregivers of persons with dementia: a systematic review. *International Journal of Geriatric Psychiatry* 31(12); 1277-1288
- Tangen, G.G. (2015) *Mobility and cognition in patients with cognitive impairment and Alzheimer's disease*. (Doktorgradsavhandling). Universitet i Oslo, Oslo
- Okubo, Y., Schoene, D., & Lord, S. R. (2017). Step training improves reaction time, gait and balance and reduces falls in older people: a systematic review and meta-analysis. *British journal of sports medicine* 51(7):586-593
- Telenius, E. W. (2016). *Effects of a High Intensity Functional Excercise Program in Nursing Home Residents with Dementia*. (Doktorgradsavhandling). Universitetet i Oslo, Oslo
- Krell-Roesch J, Vemuri P, Pink A, Roberts RO, Stokin GB, Mielke MM, Christianson TJ, Knopman DS, Petersen RC, Kremers WK, Geda YE:(2017). Association between mentally stimulating activities in late live and the outcome of incident mild cognitive impairment, with an analysis of the APO e genotype. *JAMA neurology* 74(3);332-338

Veiledningsmateriell

Temakoffert

Dagaktivitetstilbud for personer med demens

- Innhold i temakofferten finner du her:
  - https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/ah-web-prod/documents/Innholdsfortegnelse_temakoffert_DA.pdf
- Nye koffertter kan bestilles hos Aldring og helse:
post@aldringoghelse.no eller tlf. 33341950
  - Pris pr. koffert kr.1500

Litteraturhenvisning til veiledningsmaterieill

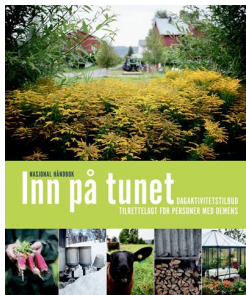
Taranrød, I.B. (2011) *Mellom hjem og institusjon - Dagtilbud tilrettelagt for personer med demens*
Utviklingsprogram om dagtilbud og avlastningsordninger for personer med demens
Demensplan 2015. Tønsberg: Forlaget Aldring og helse.

Kan bestilles via www.post@aldringoghelse.no eller <https://butikk.aldringoghelse.no/miljo-tilrettelegging/mellom-hjem-og-institusjon>

Taranrød, L.B., & Strandli, E.H.A. (2012) *Håndbok: Etablering og drift av dagaktivitetstilbud for personer med demens*. Tønsberg: Forlaget Aldring og helse.

Kan bestilles via www.post@aldringoghelse.no eller <https://butikk.aldringoghelse.no/organisering-av-tjenester/etablering-og-drift-av-dagaktivitetstilbud-for-personer-med-demens>

Strandli, E.H.A., (2016) *Nasjonal håndbok: Inn på tunet, dagaktivitetstilbud tilrettelagt for personer med demens*. Tønsberg: Forlaget Aldring og helse.

Kan bestilles via www.post@aldringoghelse.no eller <https://butikk.aldringoghelse.no/bokhandel/miljo-tilrettelegging/inn-paa-tunet>

Litteraturhenvisning forts.

- [KOSTHÅNDBOKEN](#)
- <https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/kosthandboken-veileder-i-erneringsarbeid-i-helse-og-omsorgstjenesten>
- Bestilles via <https://helsedirektoratet.no/handlekurv>

- Berg, G., (2012). *Måltider er mer enn mat – personer med demens i dagaktivitetstilbud*. Tønsberg: Forlaget Aldring og helse
- Bestilles via www.post@aldringoghelse.no eller <https://butikk.aldringoghelse.no/miljo-tilrettelegging/maaltider-er-mer-enn-mat>

- Fossli, K.R., (2015). *Ernæringspraksis er mer enn måltid – personer med demens i dagaktivitetstilbud*. Tønsberg: Forlaget Aldring og helse.
- Bestilles via www.post@aldringoghelse.no eller <https://butikk.aldringoghelse.no/miljo-tilrettelegging/ernaeringspraksis-er-mer-enn-maaltid>

Litteraturhenvisninger forts.:

Sudmann, T.T., (2015) *Fysisk aktivitet - Personer med demens i dagaktivitetstilbud*. Tønsberg: Forlaget Aldring og helse
Kan bestilles via www.post@aldringoghelse.no eller
<https://butikk.aldringoghelse.no/miljo-tilrettelegging/fysisk-aktivitet>

Aktivitetshåndboken –
Fysisk aktivitet i forebygging og behandling
Kan lastes ned fra:
<https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/aktivitetshandboken-fysisk-aktivitet-i-forebygging-og-behandling>

Nettadresser til bibliotek tjenesten, forlaget og tidsskrift Demens & Alderspsykiatri, Aldring og helse

- <https://www.aldringoghelse.no/biblioteket/>
- <https://butikk.aldringoghelse.no/bokhandel>
- <https://www.aldringoghelse.no/tidsskriftet/>

Hukommelsesstimulerende terapi (HST)

Hovedmål: Å bedre kognitiv funksjon ved hjelp av teknikker som påvirker en rekke forskjellige kognitive funksjoner

Universitetsforlaget (2018)

Øvelser for å forebygge fall

– for deg som føler deg litt ustø når du går utendørs

Institutt for nevromedisin
Geriatrici, bevegelse, slag

Med støtte fra:

HelseDirektoratet

Øvelser for å forebygge fall

– for deg som trenger hjelpemidler når du går utendørs

Institutt for nevromedisin
Geriatrici, bevegelse, slag

Med støtte fra:

HelseDirektoratet

Øvelser og aktiviteter for å forebygge fall hos eldre med omfattende hjelpebehov

Veiledning til helsepersonell og pårørende i omsorgsboliger og institusjon

Institutt for nevromedisin
Geriatrici, bevegelse, slag

Med støtte fra:

HelseDirektoratet

Nasjonal kompetansetjeneste for Aldring og helse

Ny nettside 11.10.17

www.aldringoghelse.no

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://beta.aldringoghelse.no/demens/aktiviteter-og-avlastning/>. The page header includes the logo for 'Aldring og helse' (National Competence Service) and navigation links for 'Alderspsykiatri', 'Demens', 'Funksjonshemming', 'Utviklingshemning', and 'Om oss'. A search bar and 'Din konto' link are also present.

The main content area features a breadcrumb trail: [Hjem](#) > [Demens](#) > [Dagaktivitetstilbud](#). Below this, the page title is 'Dagaktivitetstilbud' with the subtitle 'Tilrettelagt for hjemmeboende personer med demens og pårørende'.

The text on the page reads:

Dagaktivitetstilbud tilrettelagt for personer med demens er ikke standardisert i form og innhold. Det vil si at det kan være store ulikheter i både innhold, hvordan tilbudene er organisert og lokalisert.

Dagaktivitetstilbud skal først og fremst bidra til meningsfulle dager for den som har demens. Det skal være et sted å trives, der en kan holde på med aktiviteter en liker, og å delta i det sosiale fellesskapet. I tillegg kan tilbudet gi avlastning til pårørende.

On the right side, under the heading 'Snarveier', there are three links:

- [Hensikten med dagaktivitetstilbud](#)
- [Frivillige](#)
- [Markedsføring](#)

At the bottom of the page, there is a footer with the text 'NOB 10:26 27.09.2017'.